

Länsgemensam övergripande handlingsplan för **Barnens bästa gäller! i Kronoberg 2019 – 2023**

Tillsammans skapar vi en trygg och säker uppväxt för VARJE barn genom främjande, tidiga och samordnade insatser.

Fastställd av styrgruppen 2020-04-03, reviderad 200904, 210616, 211203

**För
kronobergarnas
bästa.**

Alvesta
kommun

Lessebo kommun

LJUNGBY
KOMMUN

MARKARYDS
KOMMUN

REGION
KRONOBERG

Tingsryds
kommun

Uppvidinge
KOMMUN

Växjö
kommun

Älmhults
kommun

Polisen

Linnéuniversitetet

Bakgrund

Utmaningarna i dagens samhälle är många och stora. Barn och ungas psykiska hälsa har försämrats, det finns ett ökande antal förtidspensionerade, ökade skillnader i skolresultat, levnadsvanornas i många fall negativa utveckling, ojämlik hälsa och utanförskap som innebär enorma mänskliga och ekonomiska kostnader för att bara nämna några. Dessa samhällsutmaningar kan inte lösas av en enskild aktör eller i rådande strukturer utan måste ske i samverkan och samarbete. Många barn och föräldrar som behöver stöd från samhället har i dag allt för många kontaktpersoner och processer i gång. Det kan vara svårt att få en överblick av vad som sker och veta vad som händer närmast. Det finns också risk att stödet kommer för sent, att några främjande och förebyggande åtgärder inte sätts in eller att flera professioner utför samma åtgärder. Kronobergs läns kommuner och Region Kronoberg har därför beslutat att utveckla arbetsformer och samarbete för barnens bästa så att varje barn ska ges förutsättningar att må väl och gå ut skolan med fullständiga betyg.

År 2017 fattades beslut i 17 politiska organ för att driva ett gemensamt arbete för tidiga och samordnade insatser för barnens bästa. Samma år reste en delegation med skolchefer, socialchefer och hälso- och sjukvårdschefer på studiebesök till Skottland för att inspireras av deras arbete med *Getting It right for every child (GIRFEC)*, i Sverige kallad för Skottlandsmodellen. Studiebesöket föll väl ut och ledde fram till det arbete som idag heter *Barnens bästa gäller! – i Kronoberg – Tillsammans skapar vi en trygg och säker uppväxt för VARJE barn genom främjande, tidiga och samordnade insatser* och i december 2018 beslutade styrgruppen att ta fram en länsövergripande praxismodell för Kronobergs län. Det innebär att ta fram en konkret plan för vad Kronobergs län ska börja arbeta med, hur det ska ske, vem som ska göra vad, vilka enkla regler som ska gälla - till exempel gemensam arbetsmodell, namngiven person, barnplan samt modeller för överenskommelser och avtal. I arbetet är samtliga kommuner i länet, Region Kronoberg, polisen och frivilligsektorn med. Även Linnéuniversitetet är med i arbetet.

Övergripande långsiktigt mål

Övergripande mål är att stärka arbetet med att ge alla barn i Kronobergs län en god och trygg uppväxt under likvärdiga förutsättningar. Fokus ska läggas på att stärka och tillskapa ett främjande arbete för barns välfärd samtidigt som en strukturerad samverkan mellan olika verksamheter och huvudmän byggs upp. I samverkan ska gemensamma verktyg och ansvarsvägar vara kända och användas oavsett vilken eller vilka verksamheter ett barn kommer i kontakt med när barnet på något sätt behöver stöd eller andra insatser.

Barnet som rättighetsbärare ska stå i centrum och länets resurser samlas runt barnet då det behövs någon form av insats. Samverkan ska dokumenteras och utvärderas i ett gemensamt dokument (barnets plan) som samtliga inblandade professionella samt vårdnadshavare och barnet ska ha åtkomst till. Professionen ska ha väl utarbetade och fungerande kontaktvägar över professions- och verksamhetsgränserna.

Ett starkt främjande och förebyggande arbete med tidiga insatser som aktiveras tidigt i skeenden där barn är inblandade förväntas ge positiv effekt för såväl barn och vårdnadshavare som för verksamheter och samhället i stort.

Forskningen ska följa arbetet genom att påvisa effekter, komma med inspel samt föra ut arbetet inom den akademiska sfären. Arbetssättet med ”Kronobarnsmodellen” och dess strukturerade samverkan ska ingå som en del utbildningarna till barnnära yrken, allt från barnskötare till polis.

Genomförande

Arbetet sker både på regional och lokal nivå. Två samfinansierade regionala processledare driver och stödjer arbetet. Referensgrupp och stöd i det regionala arbetet är *Tvärgrupp barn*. I respektive kommun och i de verksamheter inom Region Kronoberg som främst berörs av arbetet är lokala arbetsgrupper bildade. Syftet med dessa är att skapa en arena/plattform som ska kunna arbeta praktiskt och konkret med de olika delar som behöver adresseras inom ramen för det som är länsgemensamt men också för att kunna ta tillvara goda idéer och förslag och driva arbetet lokalt. Forskningen, via Linnéuniversitet, är med i arbetet via följeforskning och via Tillitsskapande organisering, där även FoU Kronoberg är med.

Lokala handlingsplaner på sektors- och aktörsnivå som berör det länsgemensamma arbetet tas efterhand fram av berörda parter i samarbete med processledarna, om och när de behövs. En del regionala aktiviteter kommer kräva egna handlingsplaner och budgetar, till exempel utvecklandet av digital plattform.

Styrning och ledning

För att vidmakthålla arbetet med *Barnens bästa gäller! - i Kronoberg* behövs den en stabil och gedigen styr- och ledningsorganisation. Både chefer och förtroendevalda är mycket viktiga när det gäller att stötta processen och ge förutsättningar att genomföra arbetet samt att följa upp processen. Den som sitter i ledningsgruppen ska ha fullt mandat och kunna fatta beslut.

Styrgruppen består av en utsedd förvaltningschef från motsvarande socialförvaltning och utbildningsförvaltning från respektive kommun (förutom Växjö som har två förvaltningschefer), övervägande representation från utbildningsförvaltning. Det finns även representation från motsvarande chefsnivå från Region Kronoberg samt från Polismyndigheten i Kronobergs län. Ordförande och sammankallande i styrgruppen är skolchefen i Växjö kommun. Det finns också ett arbetsutskott som bereder ärenden och sätter dagordning till styrgruppsmötena. Varje ledamot i styrgruppen ansvarar för att lyfta in frågorna i sin egen organisation. Med på mötena deltar även följeforskare från Linnéuniversitetet.

Resurser och finansiering

Sedan augusti 2018 finansierar samtliga länets kommuner och Region Kronoberg gemensamt processledare/helår med tillhörande kringkostnader och från och med 2020 - 2021 motsvarade 2,0 årsarbetare. Varje år fastställs en budget för arbetet.

Processledarna planerar och driver arbetet med *Barnens bästa gäller! i Kronoberg* på en länsgemensam nivå.

Processledarna arbetsleds av verksamhetschefen för Folkhälsa och social utveckling på Region Kronoberg. Utöver samfinansiering av regionala processledare så bidrar varje huvudman med resurser på såväl regional nivå, bland annat med deltagare i *Tvärgrupp barn*. Varje huvudman avsätter också resurser på lokal nivå. Arbetet med *Barnen bästa gäller* ska följa ordinarie budgetplaneringsarbete i respektive organisation varför styrgruppen årligen ska fastställa budget och göra en resursplanering.

Forskning

Linnéuniversitetet har beviljats medel från Kampradstiftelsen för projektet: *Tillitsskapande organisering – gränsöverskridande koordinering för barns bästa*.

Projektet innebär att forskare från olika discipliner bidrar med vetenskapligt förankrad kunskap om vad som fungerar väl i arbetet med barn och unga, ger återkoppling om hur utvecklingsarbetet fungerar samt utvärderar resultatet av det. Modellen som används innebär en ömsesidig kunskapsutveckling mellan forskare och praktiker och avser leda till att stärka medverkande organisationers eget lärande och självkorrigering förmåga.

Aktuella forskningsinsatser bygger på tanken om ett partnerskap mellan forskning och praktik där parterna deltar med sin kompetens och efter sina ansvarsområden. Målet är att bidra till goda levnadsförhållanden bland barn och unga för att på så sätt vidmakthålla eller höja deras aktuella livskvalitet och välbefinnande samt minska risken för framtida problemutveckling. Medlet är en kunskapsbaserad praktik där professionella tillsammans med brukare, forskare och beslutsfattare agerar med stöd av forskning, beprövad erfarenhet och brukares kunskap och erfarenheter. I dessa möten skapas ny kunskap till nytta för ett innovativt utvecklingsarbete samtidigt som den befintliga verksamheten kritiskt granskas.

Det aktuella följeforskningsprojektet är en del av en längre process av samverkan mellan akademi och praktik, där Regional Utveckling tidigt i processen anslog medel för att forskare skulle kunna finnas med i arbetet från början.

Planeringsarbetet för fortsatt samverkan genom partnerskapet: "Connected Children" har via en förstudie fått medel av Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Forte. Medel har beviljats för perioden 2022–2028.

ÄMNESOMRÅDE 1: LÄNSGEMENSAM SAMVERKANSSTRUKTUR OCH MODELL					
	AKTIVITETER	ANSVARIG UTFÖRARE	TID	UPPFÖLJNING/UTVÄRDERING	
1.1	Utveckla en länsanpassad praxismodell, barnets plan och därtill tillhörande dokument	Processledarna, Tvärgrupp barn och unga	2019 – Q4 2020	Praxismodellen utvärderas löpande under testperioden därefter fastställs den version som ska breddinföras	
1.2	Ta fram en instruktion till hur de länsgemensamma verktygen skall användas och hur den länsgemensamma strukturen är uppbyggd	Processledarna, Tvärgrupp barn och unga	Q2 2020	Utvärderas efter testerna och sedan kontinuerligt	
1.3	Göra behovsanalys för vilken kompetens som behöver tillföras till olika roller och verksamheter	Respektive verksamhet i kommun och region Linneuniversitetet bistår i arbetet	Q2 2022	Kommuners och Regionens verksamheter utvärderar årligen utbildningsbehov och redovisar resultatet till styrgruppen i december varje år	
1.4	Inventera vilka behov som finns med att ta fram förslag till överenskommelser och avtal exempelvis med privata vårdgivare, privata tandläkare, fristående skolor och fristående förskolor samt mellan olika offentliga verksamheter	Verksamheterna i samverkan med processledarna	Q2 2022	Inventering redovisas till styrgruppen i december	
1.5	Varje huvudman/aktör/verksamhet gör en skriftlig alt. muntlig beskrivning av sitt uppdrag som delges övriga i styrgruppen	Respektive huvudman/aktör/verksamhet	Q3-A4 2020 Ej klart, skolan och socialtjänsten har inte redovisat	Vid förändring i uppdraget/en uppdatera uppgifterna	Kontinuerlig redovisning

ÄMNESOMRÅDE 2: STYRNING PÅ LÄNSGEMENSAM NIVÅ					
	AKTIVITETER	ANSVARIG UTFÖRARE	TID	UPPFÖLJNING/UTVÄRDERING	
2.1	Förtydliga ansvarsfördelningen mellan olika verksamheter när inventeringen av respektive verksamhetsuppdrag är inventerat och finns samlat enligt 1.5.	Styrgruppen Lokal nivå	Q1 2022		
2.2	Identifiera och agera på lagkrockar i olika aktörers lagstiftning samt uppmärksamma kommande lagstiftning och praxisförändring	Respektive verksamhet i samverkan med processledare och jurister	2020–2023		
2.3	Ta fram en digital plattform och utforma arbetssättet att hantera den	Växjö kommuns och Region Kronobergs digitaliseringsansvarig(a)	Q2 2020 – Q4 2021	Utvärderas 2023	
2.4	Budget och resursplanering fastställs i januari/februari för kommande år	Styrgruppen	Årligen tillsammans med ordinarie budgetplanering	Inför möte i Q 3 tas underlag fram utifrån analyser av utbildnings- och kompetensbehov	
2.5	Utvärdering och uppdatering av den länsgemensamma kommunikationsplanen	Den länsgemensamma processens kommunikatör Respektive kommuns/hälso- och sjukvårdens utsedda kommunikatör	2019 – 2023	Årligen	
2.6	Upprätta en plan för det länsgemensamma införandet	Processledarna med stöd av tvärgrupp barn och forskarna	Plan klar Q1 2022	Följs sedan upp årligen av styrgruppen	

ÄMNESOMRÅDE 3: INVÅNAR- OCH BRUKARNIVÅ					
	AKTIVITETER	ANSVARIG UTFÖRARE	TID	UPPFÖLJNING/UTVÄRDERING	
3.1	Förankring av modellen i samtliga målgrupper, vårdnadshavare och barn, civilsamhälle etc	Respektive kommun, hälso- och sjukvårdsorganisationen samt övriga aktörer i samverkan med processledarna.	Intensifieras från Q 4 2021	Enkätundersökning årligen	
3.2	Involvera barn och vårdnadshavare i framtagandet av praxismodellen och barnets plan	Tvärgrupp barn och unga med stöd av processledarna	2020 – 2021	Inte gjorts	
3.3	Barn och vårdnadshavare involveras i det fortsatta arbetet	Respektive huvudman i samverkan med processledarna	Q2 2022?		

ÄMNESOMRÅDE 4: LÄNSGEMENSAM SAMVERKAN					
	AKTIVITETER	ANSVARIG UTFÖRARE	TID	UPPFÖLJNING/UTVÄRDERING	
4.1	Följeforskning samt samverkan med Linnéuniversitet	Följeforskare, nätverket inom ramen för <i>Tillitsskapande organisering</i> samt <i>Connected Children</i>	2019 – 2023	Forskarna redovisar årligen sina resultat till styrgruppen	6 nov 2021
4.2	Samverka med relevanta nätverk och organisationer	Respektive huvudman och processledarna	2019 – 2023		
4.3	Identifiering av och samverkan med andra relevanta aktörer exempelvis fristående	Respektive huvudman och processledarna	2019 – 2023		

	förskolor/skolor, privata vårdcentraler samt organisationer inom idéburen sektor				
--	---	--	--	--	--

ÄMNESOMRÅDE 5: UTBILDNING OCH KOMPETENSUTVECKLING					
	AKTIVITETER	ANSVARIG UTFÖRARE	TID	UPPFÖLJNING/UTVÄRDERING	
5.1	Ta fram lämpliga utbildningsmaterial , även webbaserade	Processledarna i samverkan med Linnéuniversitet och andra relevanta aktörer	2021 – 2023	Kontinuerlig	
5.2	Ta fram och genomföra utbildningar på olika nivåer och till olika målgrupper samt bygga en organisation för utbildningsinsatser	Processledarna i samverkan med Linnéuniversitet och andra relevanta aktörer	2021 - 2023		
5.3	Samarbete med relevanta utbildningar på gymnasie- och högskolenivå i Kronobarnsmodellen	Processledarna och Linnéuniversitet	2020 – 2023	Årligen inventera att Kronobarnsmodellen finns med som moment i all barnnära utbildning, allt från barnsköterska på gymnasienivå till polisutbildning med flera	

ÄMNESOMRÅDE 6: UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

	AKTIVITETER	ANSVARIG UTFÖRARE	TID	UPPFÖLJNING/UTVÄRDERING	
6.1	Ta fram former för effektiv uppföljning, utvärdering och analys på gemensam och lokal nivå	Processledarna med stöd av forskarna	2020	Förslag finns framtaget	
6.2	Framtagande av indikatorer	Processledarna i samarbete med forskarna samt respektive verksamheter	Q1 2022	Redovisas på styrgrupp 4 februari 2022	
6.3	Nulägesanalys av var man befinner sig övergripande och i specifika delar av arbetet med Barnens bästa gäller! i Kronoberg på lokal och länsgemensam nivå	Respektive kommun, hälso- och sjukvården samt processledarna	Årligen i april och november	Genomfört april 2021 Genomförd november 2021	